

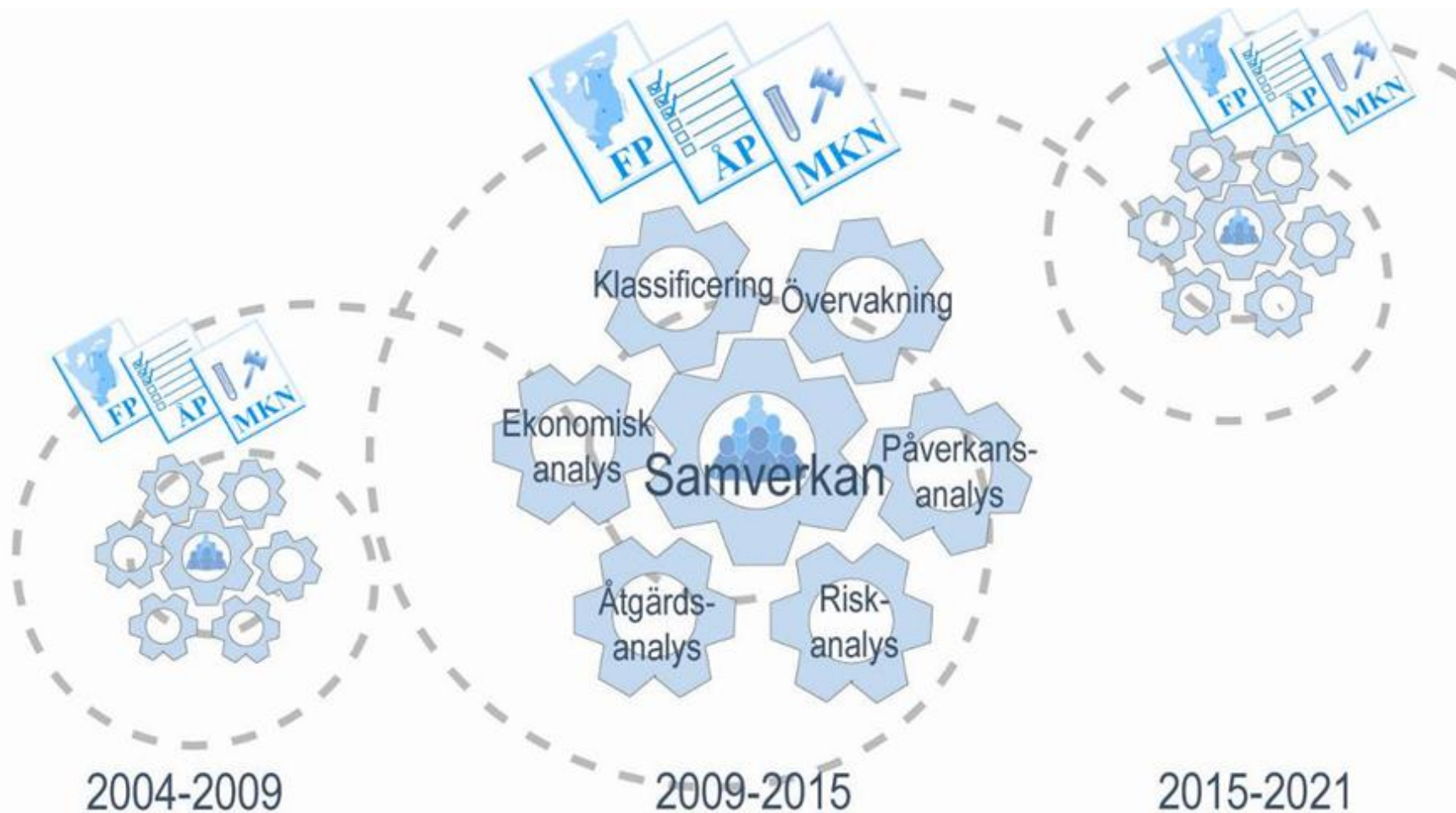
Åtgärdsprogram 2015-2021

2013-02-06

Mälarens vattenvårdsförbund

Helena Segervall

Sexåriga cykler

Arbetsprogram med tidtabell och översikt av väsentliga frågor

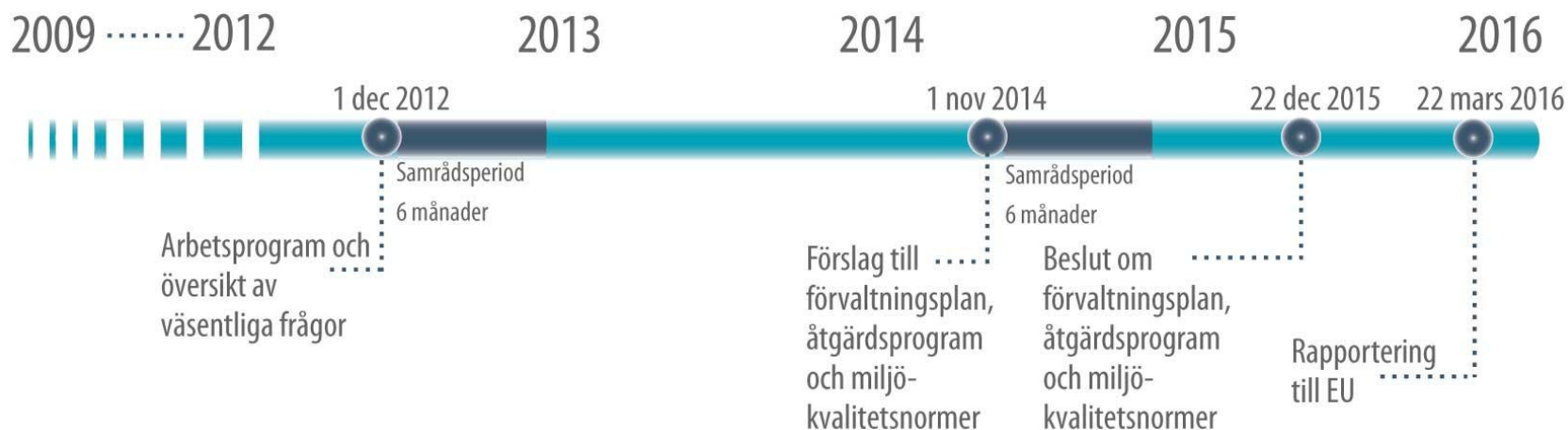
Behovsbedömning, omfattning och detaljeringsgrad av MKB

Samråd

1 dec 2012 – 1 juni 2013

Samråd under vattenförvaltningscykeln

Lagstiftning

- Miljöbalken 5 kap
- Vattenförvaltningsförordningen
 - (SFS 2004:660)
- Länsstyrelseinstruktionen
 - (SFS 2007:825)
- Med flera...
- Det finns handböcker och vägledningar

Miljö kvalitetsnormer för vatten – hur uppnå och följa?

Vattenmyndigheten fastställer
miljö kvalitetsnormer för vatten

Ansvarar för att miljö kvalitetsnormer för vatten följs vid:

**Verksamhets-
utövare**
- Tillstånds-
ansökan
- Tillsynsärende

Kommuner
- Upprättande av
planer & program
- Tillsyn
- Tillstånds-
prövning

Länsstyrelser
- Granskning
planer & program
- Tillsyn
- Tillstånds-
prövning

Domstolar
- Prövning av
miljömål

Åtgärdsprogram för vatten

- Ett övergripande planeringsdokument så att miljökvalitetsnormerna följs
 - ligger till grund för myndigheters och kommuners överväganden och handlande
- Fördelar förbättringskraven mellan olika typer av källor
- Består av åtgärder i formen av styrmedel – styrmedelsåtgärder

Analys

- Bedömning av ekonomiska och miljömässiga konsekvenser
- Kvantifiering av kostnader och nytta
- Hur åtgärderna är avsedda att finansieras
 - Fördelningseffekter
- Konsekvenser ur allmän och enskilt synpunkt

Miljöbedömning - mkb

- Åtgärdsprogrammet kräver en miljöbedömning, inklusive upprättande av **miljökonsekvensbeskrivning** (mkb)
 - Miljöbalken 6 kap 11§
- Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i programmet så att en hållbar utveckling främjas

Styrmedelsåtgärder

- Reglerande eller administrativa

Styrmedelsåtgärder

- Ekonomiska
- Kommunikativa

Förutsättningar ÅP 2015

- ÅP 2009 och dess förarbete
- EU-kommissionens kommentarer
- Genomförandet av ÅP 2009

VATTENMYNDIGHETENA
Länsstyrelserna

Förutsättningar ÅP 2015
2012-11-28

1

Förutsättningar för åtgärdsprogrammet 2015-2021 (ÅP 2015)
Detta dokument har tagits fram av vattenmyndigheternas kanslier inför vattendelegationernas möten december 2012. Syftet är att sammanfatta utgångspunkter för det fortsatta arbetet inför beslut om revidering av åtgärdsprogrammen i slutet av år 2015. I dokumentet ges en tillbakablick av arbetet med att ta fram åtgärdsprogram 2009-2015 (ÅP 2009), en kort sammanfattning av EU-kommissionens synpunkter samt myndigheter och kommuners arbete fram till och med 2012. Utgångspunkterna nedan ska ses som ett diskussionsunderlag för vattendelegationerna.

Sammanfattning av utgångspunkter för ÅP 2015 (för mer information, se avsnitt 4):

Åtgärdsprogrammet 2015-2021 ska:

- vara en vidareutveckling av ÅP 2009,
- inkludera de myndigheter och kommuner vars verksamhetsområden har betydelse för vattenmiljön,
- kunna koppla styrmedelsåtgärderna till miljöproblem med tillhörande påverkan, status och effekt,
- samordnas med havsmiljöförordningen,
- samordnas med svenskt övergripande och långsiktigt vattenmiljöarbete,
- inte innehålla åtgärder som avser kunskapsförskörning för vattenförvaltningen.

1. ÅP 2009 och dess förarbete
I december 2009 togs beslut om ett åtgärdsprogram per distrikt, ÅP 2009. ÅP 2009 består av åtgärder som behöver vidtas av myndigheter och kommuner, så kallade styrmedelsåtgärder. I åtgärdsprogrammet finns en övergripande redovisning av genomförda och pågående åtgärder uppdelade per miljöproblem. Här beskrivs även det kvarstående åtgärdsbehovet, i förhållande till miljö kvalitetsnormerna, förslag på de fysiska åtgärder som behövs och deras effekter. Effekterna av åtgärdsprogrammet är konsekvensanalyserade per miljöproblem.

När arbetet med att ta fram ÅP2009 påbörjades fanns ingen nationell vägledning eller några underlag på distrikten. Utgångspunkten blev att arbeta per miljöproblem, vilket även var utgångspunkt för den svenska statusklassningen och den svenska modellen. Åtgärdsprogrammet riktades till myndigheter och kommuner och anger vad myndigheter och kommuner behöver göra för att se till att faktiska åtgärder kommer till stånd, t.ex. genom att ställa krav på enskilda verksamhetsutövare. Det finns samtidigt begränsningar i vattenmyndigheternas möjligheter att ange hur myndigheter och kommuner ska besluta i enskilda fall för att faktiska åtgärder ska genomföras¹.

Underlag till åtgärdsprogrammet togs fram på olika sätt i distrikten eftersom miljöproblemen varierar och förutsättningarna skiljer sig åt. Den underlagsdokumentation som togs fram om fysiska åtgärder ingick inte ÅP 2009. Det fanns inte heller någon tydlig koppling mellan de övergripande

¹ 11 kap 7§ regeringsformen

ÅP 2015 ska:

- a) vara en vidareutveckling av ÅP 2009
 - Samma grundförutsättningar som tidigare
 - Styrmedelsåtgärder riktade mot myndigheter och kommuner
 - Utökad samverkan

- b) inkludera de myndigheter och kommuner vars verksamhetsområden har betydelse för vattenmiljön
 - Det kan bli flera åtgärdsmyndigheter

Åtgärdsmyndigheter som kan omfattas av ÅP 2015

Nya:

- Generalläkaren
- Energimyndigheten
- Försvarsmakten
- Lantmäteriet
- Luftfartsverket
- Sjöfartsverket
- Transportstyrelsen
- Tullverket
- Tillväxtverket
- Bergsstaten
- Naturhistoriska riksmuseet
- Kustbevakningen
- Miljöstyrningsrådet
- Statens väg- och transportforskning

ÅP 2015 ska:

c) koppla styrmedelsåtgärder till miljöproblem med tillhörande påverkan, status och effekt

- Vi behöver visa på vilka fysisk åtgärder som behövs för att normerna ska följas – och de ska var rimliga och samhällsekonomiska!
- Till dessa behöver vi koppla styrmedel
- Styrmedelesåtgärder med krav på att ta fram dessa styrmedel och när riktas mot kommuner och myndigheter
- Om åtgärdsmyndigheten vill välja ett annat styrmedel eller om t.ex verksamhetsutövaren vill välja en annan fysisk åtgärd är det okej **om** åtgärdsbehovet ändå uppfylls

Åtgärdsprogram

- Skapa en tydlig koppling mellan styrmedelsåtgärder och fysiska åtgärder för att visa att åtgärdsprogrammet är genomförbart
 - Mer konkret ÅP

ÅP 2015 ska:

- d) samordnas med havsmiljöförordningen
- e) samordnas med svenskt övergripande och långsiktigt miljöarbete
 - Bl a miljömålen och arbetet med översvämningsriskerna
- f) inte innehålla åtgärder som avser kunskapsförsörjning för vattenförvaltningen
 - Endast åtgärder som leder till fysiska åtgärder som ger en konkret miljöeffekt

SAMVERKAN

- Förbättra underlag ÅP2015
- Prioriteringsunderlag genomföra ÅP2009

Nya
åtgärds-
underlag

ÅTGÄRDER
- VAR
- NÄR
- EFFEKT
- KOSTNAD

ANALYS-
SYSTEM
ÅTGÄRDER

Vatten-
förekomst

VISS

Åtgärds-
modul

Avrinnings-
område

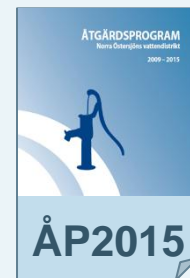

ÅPunderlag

- 1 Beskrivning av avrinningsområdet
 - Avrinningsområdets geografiska och administrativa gränser
 - Områdets naturliga förhållanden och utsträckning
 - Grundvattenslägget
 - Avrinningsområdets utsträckning
- 2 Miljöproblem i ytvatten
 - Avrinningsområdets utsträckning
 - Avrinningsområdets utsträckning
 - Avrinningsområdets utsträckning
 - Avrinningsområdets utsträckning
- 3 Miljöproblem i grundvatten
 - Avrinningsområdets utsträckning
 - Avrinningsområdets utsträckning
 - Avrinningsområdets utsträckning
 - Avrinningsområdets utsträckning
- 4 Förslag på åtgärder i avrinningsområdet
- 5 Uppföljning

- ÅTGÄRDER
- VAR
- NÄR
- EFFEKT
- KOSTNAD
- VEM
- HUR

Vattendistrikt

ÅP2015